

ივერია

ბავთი ღირს:

მან. კ.	მან. კ.
12... 10	6... 6
11... 9 50	5... 5 50
10... 8 75	4... 4 75
9... 8	3... 3 50
8... 7 25	2... 2 75
7... 6 50	1... 1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაბრი

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
ბავთის დასაბარებლად
და განცხადებებთა დასაბეჭდებლად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვა,
გამაგრება, სხვაგვარი განცხადებები
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე
16 კობა, მეორეზე—8 კობა.

„ივერია“ ტელეფონი № 227

„ივერია“ ტელეფონი № 227

გასული „ივერია“ ზირველ მისინდგან წლის დამლევიდვე
ვიღებუბ 7 მან. 25 კაბ.

თავად ნიკოლოზ დავითის ძე მისთავი გულითადის მწუ-
ხარებით აუწყებს ნათესავთა და ნაცობთ გარდაცვალებას (10 მა-
ისს) თავისის ძვირფასის მამის

თავად დავით ივანეს ძის მისთავისას
და სთხოვს მათ მოზრდადნენ პანაშვილზედ სოფელ ლომისყანა-
ში 13 მაისს, დილის 10 საათზედ. დასაულოებებ იქნება ივარტის
ტაძარში იმავე დღეს. (2-61-1).

სასალხო სეირნობა
საქველმოქმედო ბაზრითურთ.

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების სასარგებლოდ“.

დანიშნულია მისის 16 და 17-ს კვირას და ორშაბათს, მუშტაიღში.

შეიძირებულბათა წარმოკლავანს ამ ბაზრისათვის შეიძლება
კნ. ოლეგ თადეოსის ასულს ჭკაკაკაძესთან, ნიკოლოზის
ქუჩა, № 21.

„წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნის მალაზიაში
ისყიდებთ ახალი წიგნი:

სომეხთა მცხნიმრნი
და
მვათა ლაღლი

წერილი ილია ჭავჭავაძისა
„ივერია“ რედაქციის გამოცემა.
ფასი ერთი პაპაუნი

ვისაც ქალაქ გარედ ჰქვარს დიბაროს ეს წიგნი, ზემოთ ნებულს წიგნის
მალაზიას უნდა მიჰპაროს.

პარასკევს, 14 მაისს, აღმკანდრეს
ბაღში, ბავშვთათვის სამარტრელო
საზოგადოების ქიანების გასაძლიერე-
ბლად, გამართული იქნება

სბავშვო დღესასწაული.

იქვე გაიყიდება სათამაშოები. დაუკ-
რავს სამხედრო მუსიკა და ზურნა.
იქმნება აგრეთვე სიმღერები. ბაღ-
გაზიარდნებულნი იქნება, საღამოს
8 საათზედ შუშუნების აუშუბენდ.
დასაწყისი ნაშუადღევს 3 საათზედ
შობრლილთ უნდა გადაიხადონ 20
კაბ., ბავშვებმა—10 კაბ.

თუ ტული ამინდ იქნება, დღე-
სასწაული გადაიდება. (4-უ-2)

ბირველი კერძო სამეურნალო
ექიმის ნავასარდინისა
(კვათაში, ვორთკოვის ძველის პირდაპირ)
ავადმყოფთა ოდნენ ექიმნი ყოველ
დღე, კვირა დღეებს გარდა.
დღილიაბით:
ბ. ა. ნავასარდინი, 11—12 საათი.
საოლტკური, ვერტრული (სფილი-
ნი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

სოღ; ფსიკონსილიუმისა და ოპერაციები-
სათვის—მორიგებით.
დირექტორი სამეურნალო დოქტორ-
ი მუდრიანის ნავასარდინი.
Первая частная лечебница А-ра На-
васардина.
Тифлиси, противъ памяти. Воронцову.
(—1—წ.)

მთავრობის ბანკარბულებანი.
სასოფლო ეკონომიისა და სასოფლო
მეთურნების სასტატისტიკო განყო-
ფილებისადგან

მიწადამოქმედებისა და სსხელოქმედო
ქონებთა მინისტრმა 11 აბრალს დაძ-
ტრად ქუთაისის სამეურნელო ამსანგა-
ბის აგოლოდისა წესდება. აღნაშნულ
ამსანგობას წესდება შედგენილბა ს-
მეურნელო ამსანგობათა ნორმალურ წეს-
დების მიხედვით.

ამსანგობას, თანხმად წესდებას,
საგანა აქვს: 1) სული მეურნეოს ად-
გილობრად შინა-მეურნეო და სოფლის
მეურნეო, რომელნიც მასდგენ აბრეშუ-
მის, ბამბისა, მატყლისა და სსხა სარ-
თველ ნათიურბას წარმოებას და და-
მეურნეობას, სულ-საყურად განსაღონ
თავანთა ნაწარმოება, რისთვისაც დაა-
არსებს ქუთაისში და სსხელოქმედის და-
გეგმვად, ქუთაისის გუბერნიის სსხა
ბაღლებშიც, სამეურნეო-სტატისტიკო
ქარხნებს ადგილობრების მუდრეობის
ნაწარმოება დასამეურნეობად; 2) გა-
გრელოს ადგილობრებ მესხურბათა
შორის ცოდნა ყოველგვარ სართველ
ნათიურბას და მეურნეობას, რისთვისაც
დაარსებს საზოგადოთა სსხელოქმედის,
გასაწავის გუბერნიის სსხა-და სსხა ად-
გილებში საქმას მდგომარეობის, რომ-
ელნიც შესაწავლიან შინა-მეურნეო
წარმოების გაუმჯობესებლად წესებს, და
სსხა; 3) სული მეურნეოს ადგილობრებ
მეურნეო და შინა-მეურნეო საეკონომი-
კოსადგინისა და საზოგადოად, ყველა ამ
საგნებს მომზადებაში, რომელნიც საგ-
ნათა ბარველ მესხუა აღნიშნულ სამე-
ურნეო ადგილობრების, როგორც მავ-
თად: აბრეშუმის თესვისა, თუთიას
ხას წერკების, საეკონომიკო მენეჯმენტის
თესვისა და სს... და 4) გასცეს
სსხა ამ საკონომიკოს გარდა, რომე-
ლად ამსანგობას სეკომისიად იქვს
ადგილო განსაყოფად ადგილობრებ მე-
ურნეოს და შინა-მეურნეობის; აგრე-
თვე ბაღის სესხისა ოივე საგნობის და-
გარეგებით სსხა-და-სსხა სეკონომიკო
დაწესებულებათგან საქონდას ბარტონ-
თა წარვით და მინდობილებით, და
საზოგადოად აბრეშუმის ყოველი მინ-
დობილება სოფლის მეურნეოს და შინა-
მეურნეობას. ამსანგობას წვერებად მი-
ადებაან, ამ წესით, რა წესისც საზო-
გადო გუბას დადგენს, ორისავე სესხისა
მეამეურნეობა, მოიყარადრენი, მოურგება
და, საზოგადოად, ის შინა და აგრეო
ის საზოგადოებანი და დაწესებულებას
ნი, რომელნიც მისდგენ მეურნეობას
და სასოფლო სამეურნეო მრეწველ-
ობას ან ხელს უწყობენ დასაბეჭდებულ
სასოფლო-სამეურნეო მრეწველობის
დარტო განხორტობა-გამდიერებას

ა. გ. გუშარი, 1 1/2—2 1/2 ს. ში-
ნაინი და საშარდეს ავადმყოფობის.
სადამოლობით:
გ. მ. მსხელოქმე. —5—6 საათ.
შინაინი და ბავშვების ავადმყოფ.
ს. ნ. შხავაძესკა —6—7 საათ. ნე-
რების (ელექტროტერაპია), ვერე-
რიული და კანის სნეულბე.
ბ. ა. ნავასარდინი 6 1/2—7 საათ.
ტ. ა. რუდენკო—სამეურნალოში
გამოიკვლავს ქიმიურად, მიკროსკო-
პიულად და ბაქტერიოლოგიურად
შარდეს, ნახველს, სისხლს, რქებს და
სსხა.
რჩევა-დარიგებისა და რეცებების დაწე-
რის ფსიკი ათი შურტი; დარიგების უფა-

ა. გ. გუშარი, 11-ს მაისს, ტფილისის
გუბერნატორის თანადგობის აღმა-
საღლებელბა ბნა სეგრინმა მიიწვია
სხე-და სხე თანადგომის კონი და
მითან ერთად ზოგიერთი სა-
ხელმწიფო სასახურ გარედა მყო-
ფნი. 4-ს საათზე შეიყარენ
მიწვეულნი და ბნა სეგრინმა აუწყა
კრებულს, რომ რუსეთი დღესასწა-
ულობს 26 მაისს ასის წლის დღე-
ობას რუსეთის დიდებულ პოეტის
პუშკინისა და სასურველია ტფილი-
სის საზოგადოებამაც თავისის მხით
აინიშნოს ეს დღე რამე სა-
ფორმა დღესასწაულობითა. კარგ-
ანს განსჯისა და მოლოპარების
შემდგ დადგინეს, რომ ყველა ცა-
ლკე დაწესებულებამ, თუ სასწავლე-
ბელმა შენ წიკა და პანაშვი-
ლი გარდაიხადოს, მერე დანიშ-
ნულ ღრის ყველანი წყობაწყობი-
და უნდა შეიყარენ საბერელო სო-
ბორის მოედანზე, საზოგადო სო-
შეილი გადაიხადონ და მერე მუსიკა
ვიღინენ პუშკინის სევერს და იქ
ვიღინებენ მოპრტონ პუშკინის
ბიკტს. მეორე დღეს თვითველი
სასწავლებელი ცალკე თავის სად-
გურში გამართავს შესაფერის აქტს,
როგორც უნ მოისურებებს.

10 მაისს ტფილისის ქალაქის
სამეო შეიწვინა ქალაქის გამგეო-
ბის და სასწავლებელთა კომისიის
მოხსენება იმის შესახებ, თუ როგორ
უნდა იღვეს სასწავლოს და აღნიშნოს
ტფილისის პოეტის ა. ს. პუშკინის
დაბადების შემდგ 100 წლის შეს-

აღვიდას, სხად ამსანგობა მოქ-
მედებს. წვერთა რაცხეა არ არს
განსაზღვრული. თითოველ წვერს ამ
სანგობაში შესულისათნავე შეაქვს წი-
ლის ფულად 10 მან. და წვერად შე-
სასწავლო განსასხადა თითო წილზე
ერთი მსხეთი, წილის ფულას შეტანს
შეიძლება ერთ დროებათად ან ოთხი
თვის განმავლობაში, იმ ვადებზე, რო-
მელნიც დაინაწეს ამსანგობას. ამსან-
გობას ყველა სწვეთა ბარდაინი წარ-
მოება გვერტის გამეობას, რომელიც
იმყოფება ქუთაისში, სოლო ამსანგო-
ბის მოქმედების უმსაღბეს მმარ-
თველად საზოგადო გუბას იმეებს
ამით, რომელნიც გამეობაში შედინს,
გამეო დირექტორი და მისი მოადგილე.

შემიწვირულობა
ქ. შორის წერა-კითხვის გამავრ-
ცელებელ საზოგადოების სასარგებ-
ლოდ განხორბულ ბაზრობას შესწი-
რეს.
ანასტასია გონსტანტანეს ასულმა
გეგვინაშედასამ—ბროლის ქუჩა.
მარამ ზაჭრას ასულმა გაბაშვილი
სამ—ორი ძვირფასი ნაკერი ხელცაბი-
ტის ჩასაწყობი.

ახალი ამბავი
* გუშინ, 11-ს მაისს, ტფილისის
გუბერნატორის თანადგობის აღმა-
საღლებელბა ბნა სეგრინმა მიიწვია
სხე-და სხე თანადგომის კონი და
მითან ერთად ზოგიერთი სა-
ხელმწიფო სასახურ გარედა მყო-
ფნი. 4-ს საათზე შეიყარენ
მიწვეულნი და ბნა სეგრინმა აუწყა
კრებულს, რომ რუსეთი დღესასწა-
ულობს 26 მაისს ასის წლის დღე-
ობას რუსეთის დიდებულ პოეტის
პუშკინისა და სასურველია ტფილი-
სის საზოგადოებამაც თავისის მხით
აინიშნოს ეს დღე რამე სა-
ფორმა დღესასწაულობითა. კარგ-
ანს განსჯისა და მოლოპარების
შემდგ დადგინეს, რომ ყველა ცა-
ლკე დაწესებულებამ, თუ სასწავლე-
ბელმა შენ წიკა და პანაშვი-
ლი გარდაიხადოს, მერე დანიშ-
ნულ ღრის ყველანი წყობაწყობი-
და უნდა შეიყარენ საბერელო სო-
ბორის მოედანზე, საზოგადო სო-
შეილი გადაიხადონ და მერე მუსიკა
ვიღინენ პუშკინის სევერს და იქ
ვიღინებენ მოპრტონ პუშკინის
ბიკტს. მეორე დღეს თვითველი
სასწავლებელი ცალკე თავის სად-
გურში გამართავს შესაფერის აქტს,
როგორც უნ მოისურებებს.

რუღების დღე. საპოს დადგინლე-
ბით, უნდა გადაიღვას 850 მანეთი
დღესასწაულის გასამართავლ ქალაქის
პირველდაწვევითი სკოლების მოსწ-
ველთათვის, უნდა გაიხსნას პუშკინის
სახელობაზედ ორი სახაღბო სკოლა,
უნდა გაიხსნას პუშკინის სახაღ-
ბო მიბლიოთეკა-სამკითხველო და
დაარსდეს პოეტის საფარდაზე თი-
თო სტენდია: რეალურ სასწავლე-
ბელში, მეორე კლასიკურ გიმნაზი-
ში, სამსაწავლებლო ინსტიტუტში და
პირველ სასწავლებლო გიმნაზიაში.

* 12 ივნისს მოხდება საჯარო
ვაჭრობა იმ თვედ აზნაურთა მამე-
ლენისა, რომელიც დაგრიგებულთა
სახელოდ სოფელი სათავად აზნაური ბან-
კის ტფილისის განყოფილებაში. მარ-
ტო ტფილისის გუბერნიის გასას-
ყობათ დანიშნულია 86 მამული:
გორის მარზა—28 მამული, სიღ-
ნაღის—6, ბორჩალოს—29,
ტფილისის—14, თიანეთის,—2,
თელავის—10 და დუშეთის მარზა-
შა—2.

* ამერკავკასიის რკინის გზის
სდგ. წიგნ-ბილითა და მარგლის
შუა მატარებელთა მიმოსვლა შეტე-
რებულთა ზვევების გამო. მატარებ-
ლები დაინდ მხოლოდ ხაშურამდე,
როგორც იმისის, გზა არ გაიხსნება
14 მაისადღე.

* 10 მაისს ქალაქის გამგეობამ
მიიღო ა. ბ. გუცსოვისგან მცხეთის
ტაძრის გაანახლებლად 50 მან.

* 8 მაისს ადგილობრივ ვაჭ-
რებს კრება ჰქონდათ და კრების
შეზავლებობამ სურვილი განიხადა
დაარსდეს ტფილისში საკაპიტო
სასწავლებელი და საეკონომიკო
ამ წლის სექტემბერში. სასწავლებ-
ლის წესდება, როგორც უწყონ
მკითხველებმა, უკვე დაბეჭდებულ-
ია.

* თამბაქოს ქარხნის შირის*
პარტონს ამ ქარხნის გასამართობე-
ლად შრად აქვს დაარსოს საექონომი-
კური საზოგადოება. თანხად საზო-
გადოებას 500,000 მანეთი ექნება.
თითო აქტია 500 მანეთი ვიღრება.
წესდების პროექტი უკვე შეუშუშა-
ვიანია.

* გუშინ, 11 მაისს, ტფილისის
ვიცე-გუბერნატორი ბორჯომში წა-
ვიდა.
* ახ. მიმ. ს. პეტრბურგიდან
დღემთო ატკობინებენ, რომ ქუთაი-
სის სახელოდ გუბერნატორის კან-
ცელარის გამგედ დანიშნულ იქნა
ახალი ჩინოვილი.

* ახ. მიმ. ს. პეტრბურგიდან
დღემთო ატკობინებენ, რომ როცა იქ
ამას წინად ქუთაისის გუბერნატორი გენ. მ.
გარშულმანი იმყოფებოდა, მას თხო-
ვნა მიართავს გუდალთში ქსენანის
დაარსების შესახებ.

* ახ. მიმ. ს. პეტრბურგიდან
დღემთო ატკობინებენ, რომ როცა იქ
ამას წინად ქუთაისის გუბერნატორი გენ. მ.
გარშულმანი იმყოფებოდა, მას თხო-
ვნა მიართავს გუდალთში ქსენანის
დაარსების შესახებ.

* ახ. მიმ. ს. პეტრბურგიდან
დღემთო ატკობინებენ, რომ როცა იქ
ამას წინად ქუთაისის გუბერნატორი გენ. მ.
გარშულმანი იმყოფებოდა, მას თხო-
ვნა მიართავს გუდალთში ქსენანის
დაარსების შესახებ.

* ახ. მიმ. ს. პეტრბურგიდან
დღემთო ატკობინებენ, რომ როცა იქ
ამას წინად ქუთაისის გუბერნატორი გენ. მ.
გარშულმანი იმყოფებოდა, მას თხო-
ვნა მიართავს გუდალთში ქსენანის
დაარსების შესახებ.

* ახ. მიმ. ს. პეტრბურგიდან
დღემთო ატკობინებენ, რომ როცა იქ
ამას წინად ქუთაისის გუბერნატორი გენ. მ.
გარშულმანი იმყოფებოდა, მას თხო-
ვნა მიართავს გუდალთში ქსენანის
დაარსების შესახებ.

როგორც იმეგ ვაზეთს ატკობინებენ, კაცის უმადლეს მთავრობას არ შეუწყნარებია ოზურგეთის ქალაქის გავრცობის უმადლოდობა იმის შესახებ, რომ მან ნება მიეცეს სესხად აღიღოს ქალაქის სთადარგო თანხა 1770 მან. სახლის ასანუგეზობად ქალაქის გამგებობის და ადგილობრივი პოლიციისთვის.

კავკასიის საფლოქსერო კომიტეტი საბოლოოდ დამტკიცებულ სენობის კავკასიაში ბლეკოტის არსებობას. განსაკუთრებით გაძლიერებულია ეს სენობის ეფნებში. ქუთაისის გუბერნიისა და გურჯისტანის უფროსი ეს სენი, თუმცა სუტადი. საფლოქსერო კომიტეტის გადასწყვეტს კიდევ უფრო დღევანდელ მთავრობის, თუ რომელი ადგილებში გავრცელდება ბლეკოტის. ამასთან კომიტეტს განზრახვა აქვს განიხილოს სხვა და სხვა გვარი საშუალება ბლეკოტის წინააღმდეგ. (კავკასია)

გორის მახრის სოფ. აფენში, როგორც ვახუშტის რუკებშიან, აზრად აქვთ სამხრეთ სკოლა დაარსონ.

სასაქმე. ქალაქის საბჭოს პირველი სხდომა უკვე მოხდა და საბჭოს დროებითი თავმჯდომარე არჩეული იქნა გენ. ნ. პ. დამაიანი, რომლის დამტკიცებას ამ თანამდებობაში ამ დღემდე მოელიან. თავმჯდომარის დამტკიცების შემდეგ საბჭოს დამტკიცება ქალაქის შემოსავალ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვის შედგენას მიმდინარე წლისათვის, კის შემდეგ მოხდება თანამდებობის კაცთა არჩევნის. კანდიდატად ქალაქის მოურავის თანამდებობაზედ ასახელებენ ა. ი. სააჯიშვილს.

ფელეტონი

ბანძიძეა და ბანძიძეა

(ქართული მწერლობა XII საუკუნეში)

I გრან-თურანის ტყაღა.

ნებროთიანი* და როსტომიანი*

ქართულებს უწინ გვიჩინა წიგნი „ნებროთიანი“, რომელიც, როგორც ქართლის ცხოვრება გვარწმუნებს, ხელში სკიპირი მიიჩინა მეფეს. თვით ვახუშტი გვარგასალო, როგორც სწორია ჯუანშერ ჯუანშერისანი ქორონიკოში¹⁾, მისგან იღებს შემდეგ შესანიშნავ ცნობას²⁾...

სახეობის განაწილება განთავსების შესახებ. თქვენ, მეციღრონი ქართლისანო, ნათესავნო მეფეთა ქართლისათაო, რომელი დადგინებულ ხართ დღეს მთავრობასა ზედა ჩვენ მეფეთაგან; ჩვენ ვართ ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ამ დღემდე უფროდგან სოხუმში მოიყვანეს ორი იმ ბოროტ მოქმედი, თანავენი, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს თაგ. ვ. დ. შერვაშიძის მოურავის მიხ. თოფურისი გაძარცვაში. შეყარობილი ოზურგეთის მახრის დ. ჩიხატაურის მტკიცებულებით, გვარად კიმიძენი. როგორც ბოროტი მოქმედი ქ. ფოთის ბოქაულის ს. კახიძის შეუპყრია იმ დროს, როცა მათ მოტაცებულ ნივთების მიყიდვა სრულდებოდა ერთ ოქრომქედლისათვის (გ. ხ. მიწ.)

როგორ შეგატყუო, ამ ხსლო მომავალში სასაქმეო საბჭო გინიხადებს მოსწესებას კავკასიის მთავრობისთვის განსჯილიან მტკიცებას შეცვლის შესახებ.

გუშინ, 11 მასის, გუგუნიასი საბჭურად ნაწილის ასახვა გაქვე ა. ი. მიხანაძის დათავადიარა ოჯგის ნაბუბია ინსტიტუტი.

მეტოქელებს შვეი შუქანს, რომ ფრისის გზაზედ მატარებელი გადაჯარდა დაინდებდა და რამდენიმე გზიანი დაიმსხრა. ეხლა გუგუნიასი* აუწყებს, რომ ამ უბედურების მახრის მამანისტი იყო. მამანისტი ამ დღეს მთავრად უფიქრად თქმულ და მატარებელი ძალიან გაუჭნებია. მამანისტის ასტრონომის და ამის თანამშრომლის გუგუნიასის გარდა მოკვლულ იქნა ტფილისის მტკიცებულება ვიდრე განმარტანდა. ამბობენ და მათგანდღე არანა.

რედაქციამე მიიღო სემეწილო ქუჩისა და ქუჩისა* მე IV ნომერი. მამანისტი ამ ნომრის: 1, პირველი გასახული—ლეკია ზეზვასი; 2, მარ. თაღა გვი (ასტორ. ამახი) — გ. ბარ. ნიკიასი; 3, ძველი თქმულება ადგილობრის გარდესხელ—თარგმ. ახ. ასსტ.

და ხარისხად ვაცხო, და ვარემოს მისსა მოიქმნა აფუიითა და კირითა, ხოლო ქუნი კართა და სარკმელთანი იკითხნა და ზურმუხტისანი შექმნა, —რამეთუ მათისა ნათლისგანა ვერ შეუძლებდა დაინებებდა ლამე; და ქნა მას შინა ტაძრები და კოშკები, რომელ ვერ შესაძლებელ არს გვარებელ თქვენდა, მოუგონებელნი თათოუელნი სიბრძნე მისი, რომელ მიეცა მას ვიდრემდის ამაართა სამისა დღისა ხალისა, რომელი ქნა აღსავალი ხარისხად ზღუდითა ზედა, და პნებეიდა, რათა აღვიდეს და იხილეს მყოფი ცისანი, ხოლო ვითარცა ვახუშტი სახლგარე პაუჩისათა-ცა ვახუშტი სახლგარე პაუჩისათა და შევიდა ვარსკვლავთასა, ვეღარ უძლებდეს საქმედ მოქმედნი იგი, რამეთუ დაწებულა ოქრო და ვეცლნი. რამეთუ მუნიოთენ ვინმე არს ხელმწიფება ცეცხლისა ეთერისა მის, რომელი ეგზების მძღოფრიად სახეობისა ქვედავან. და ესმა მუნიოთე სარხაბაი მყოფითა გუნდითა ზეცისათა, რომლისგანა შესულბეს დამიანინო. და იქნა ყოველი თვითო კაცი ნათესავითელი მეტყველ თვითო ენასა და ალარი ერხდეს ურთიერთისა პირის მოყვანისა თვისისა, და წარვიდეს...

ხოლო ნებროთის ენათა სპარსულითა პრეტე: ამ ვერ მიქელ ანგელოსი, რომელი დადგინებულ ვარლეთისა მიერ მთავრობასა ზედა დღემდისა; განვედ ქალაქით მიგითა, რამეთუ დაქრით დაძაბოებს მავს ვიდრე ვაჩიხიე ამდენ საბოქნისა, რომელი ესე დგეს მახლობელად

ამაღსხრის მარე; 4, „ჩემი გეგმა“ — ახ. ზ. ბარბაქადი; 5, გავსულია ლეკია მ. დელაშვილის; 6, ნელა-და მატარა მოსხრობა უფლისა — თარგმ. წყნეთისა; 7, პირის მატარებელი — ციფრებისა; 8, ასაღო თეზოსი — გ. ხ. ს.; 9, დავა — გ. ხ. ს.; 10, ძველი საბჭურბო — თარგმ. კოტისა; 11, მატარა სპარსურული — გ. ხ. ს.; 12, ორი მეტყველება — გ. ხ. ს.; 13, პირის ურთიერთი — გ. ხ. ს.; 14, ასახეობა, გამოგანება და სხვ.

რედაქციამე მიიღო შენახული „მამანისტი“ მე IV ნომერი. შენახული ნომრის: 1, პირველი ნომერი — მამანისტი; 2, მარ. თაღა გვი (ასტორ. ამახი) — გ. ბარ. ნიკიასი; 3, ძველი თქმულება ადგილობრის გარდესხელ — თარგმ. ახ. ასსტ.

გუგუნიასი* აუწყებს, რომ ამ უბედურების მახრის მამანისტი იყო. მამანისტი ამ დღეს მთავრად უფიქრად თქმულ და მატარებელი ძალიან გაუჭნებია. მამანისტის ასტრონომის და ამის თანამშრომლის გუგუნიასის გარდა მოკვლულ იქნა ტფილისის მტკიცებულება ვიდრე განმარტანდა. ამბობენ და მათგანდღე არანა.

რედაქციამე მიიღო სემეწილო ქუჩისა და ქუჩისა* მე IV ნომერი. მამანისტი ამ ნომრის: 1, პირველი გასახული—ლეკია ზეზვასი; 2, მარ. თაღა გვი (ასტორ. ამახი) — გ. ბარ. ნიკიასი; 3, ძველი თქმულება ადგილობრის გარდესხელ—თარგმ. ახ. ასსტ.

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

წარმოიწერა იმპრიატივანს.

(საქველთა სკოლების შესახებ)

როგორც მოგეხსენებათ, სოფლის საზღვრებისა და სოფლის საზღვრებისა მიხედვით, ყოველი მდებარე მოსახლე ირწურის თვისის სამეფოში სექციონის სკოლის დაარსებისა და მის შესახებ საშუალების ძებნისათვის. ნიუთიერად ღარიბი საზღვრებისათვის ამ მიზნით მოველოდით შესრულება ადგილი არ არის, მაგრამ ზოგიერთი მდებარეობა იქნებ გამსჭვალულია თვისის სკოლის შეიღების სურვილით, რომ არაერთხელ საშუალებას არა მხოლოდ და სკოლათარის შრომა ხარჯით არსის სკოლებს. ამ პირობის მიხედვით შრომა მით უფრო სასარგებლო და სისიხადულოა, რომ შრომის მახრის ქუთაისის გუბერნიის მდინარე მახრის რიგისი სახალხო სკოლებით, რიგის, სხვათა შორის, აინსება ხალხის უკიდურესი სიღარიბით. მიუხედავად მახრის, მაგალითად, სულ ათიოდე სასოფლო საშინისტრო სკოლა და ათათი მარტო ხარავილისა და კოტაილის სკოლის ელარენდ ამ ორიოდე სკოლის წინადადებითა და მათგან, ამიტომ ამ ნაკლს ასრულებდნენ და ასრულებდნენ და სექციონის სკოლები, რომლებიც, როგორც სკოლა და მასთან საშუალება მოკლებულ

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

1) ჯუანშერ ჯუანშერისანი იყო სიმე წ. 1187-1191 წ. 2) ქართლ. ტ. 1, გვ. 122.

ნათესავნი ნებროთი გმირიანი, რამეთუ ვერც წმიდა ღმერთი შეგნათა შინა მათათა, რომელი უწინარეს ყოველთა მეფეთა გამოჩნდა ქვეყნასა ზედა, რომელი ლომისა ძალითა, ვითარცა თიყნისა, მიყურებდნენ, კანჯართა და ქურციკთა ძეგითი იპყრობდა. რამეთუ ვნობ ვინაღლინა ძალი მისი, რომელი დამბორიჩილენს ყოველი ნათესავნი ნებროთი გმირისანი შეუძლოა ქნა ქალაქი, რომლის ქვედ შეეძნა ქვა ოქროა

დასტავებულბას, ჯერ ბევრი ნაკლი უნდა იქნებოდეს, შემდეგ, იმდრო, სანამ სკოლების ნივთიერა მდგომარეობა გამოვლინდება და სწავლების საშუალება უნდა მოეწყობა.

ეს სკოლები დღემდის მთლიანად მოკლებილია ხარკით ინანებდა და მხოლოდ ამ ბოლოს დროს უმაღლესმა მთავრობამ მიაკეთა ყურადღება სკოლების სიღარიბის და გადასარჩენად რაგორც სკოლების მმართველობის გახარკოვდა, ისე მასწავლებლებისათვისაც. როდესაც პირველად გაიგეთ, — 3,700,000 მანეთი გადასარჩენელი სკოლებისათვის და თითოეული მასწავლებლის 250 მ. დანებდება გახარკოვდა, ჩვენს სიბერულს საზღვარი არა ჰქონდა.

მას აქეთ კარგა ხანი მივიდა, მაგრამ სკოლების საქმეს ბევრად წინ წაწევა არც ნივთიერით და არც სწავლების საქმეში, არ აღეცა. ამის მიზეზი უმთავრესად შემდეგია: ვანს-გენერალ ენისკოპოსს ვარაიელს თითქმის დაკარგვნილი ჰქონდა, — ვინც სკოლაში ათ წელიწადს ერთგულად ეწეოდა, ჯილდოდ მღვდლობას ეწიარებოდა. ამ გზას ადგი ყოველად საშუალებო ვინც კი ბესილია, სე, მაგრამ, ახალი კანონის ძალით, სე-მინარიუმებს გარდა მღვდლობას ვერაფერს ვერ მიიღებს, თუ დანიშნულ კომისიაში საბჭოდ არ გამოიყენება; ამ გამოცდისათვის კი ბევრი დრო, ხარკი და მეცადინეობა არის საჭირო, რისა გამოც უფრო მეტი დრო აღეცა, თუ სკოლების საქმეს მარტო საბჭოთაობა და მათი სამართლებრივი განყოფილება განაგებდნენ. ამ საბჭოთა წევრები დადიოდნენ სკოლების დასათავლირებლად და, უნდა

მოგახსენოთ, მათი დამოკიდებულება მასწავლებლებთან უფრო ციკო მიუყვარება იყო, ვიდრე ეპონდელ სკოლების ზოგიერთა ახალგაზდა გამგებებისა, ამ ახალგაზდა მამებს ისე გასჯილიათ ძველ-რობილი ერთნაირი ზოგადი განხილვა, რომ უნდათ მათი ყურადღებები ყველაზე გახსნის საზიარო მასწავლებლებზე. ამასთანავე მოკლდის დროს ხშირად ისეთ რამეებს ჰქონდავენ მისწავლებლებს, რომელზედაც თითონაც გაუჭირდებოდათ პასუხის მიცემა.

ყურადღების ღირსია შემდეგით: დღემდის სამხრეთ სკოლის მასწავლებლებს გახარკის უნებანდნენ იმის მიხედვით, თუ ვის როგორი სკოლა აქვს. ეს არ უნდა იყოს კანონიერი ასეთის მოხარკით: მასწავლებლებს ისე, როგორც სხვა ხელმძღვანელს, ჯერ ბუნებითი ნიჭი უნდა და მერე რიგობის მომზადება. სამხრეთ სკოლების მასწავლებლების უმეტესობას სასულიერო მოსახლანთი მასწავლებლებში აქვს კურსი დამთავრებული; ამიტომ ეს მასწავლებლები თითქმის ერთნაირად არიან მოამზადებულნი. მაგრამ ნიჭი მასწავლებლობისაკი ძლიერ სხვადასხვაა. ნიჭური მასწავლებელი დღემდის ორი-სამის საათის მეცადინეობით წლის განმავლობაში უკეთ მოამზადებს მოსწავლევებს, ვიდრე იმავე დროს უნაქო მასწავლებელი დღემდის ოთხი-ხუთის საათის მეცადინეობით. ამიტომ იგი განა იმითი უნდა დადესჯა, რომ ბარველებს დასწავლით უნდა იმის მიცემა? ეს იმას ვფიქრობ, სულტა ხარკი რომ თავის ღირსი ამხანაგს უფლებად ვერაფერს და მისთვის პატივანა უფრო ცოტა საყვამი აძლოს. სხვებთან შედარებით მცირე საშრობის

დანიშნა მასწავლებლებს არა თუ გააზრდებებს, პირიქით უფრო აუკრურებს გულს. სადა ჩვენში ისეთი მავარი ხასიათის მასწავლებლები, რომ თვითონ თანაშობილი ნაკლი ასეთის ზომებით აიკონონ? ისე არა, უკეთესი იქნება უნაქო მასწავლებლებს დროით სასახურიდან დათხოვნი, რომლითაც ორი სასქე ვაყოფებ: მოსწავლევებზე ვადარებდნენ ვინც ბრავად დაამზადებებს, და თითონ ეს საწყალი მასწავლებლები თვითონს ნიჭის და ძალ-ღონის შესფხვრის საქმეს დროზე მოკლებდნენ ხელს.

მესამივე ციკოზელი

რუსეთი

მეთხველებმა უკვე უწყია, რომ პეტერბურგში ქალთა იმ კომიტეტმა, რომელსაც აზრად აქვს დამოკიდებულება და კეთილი იქონიის ქალთა საერთაშორისო სამშვიდობო-სთან, მიტინგი გამართა. მიტინგს 1000-ზედ მეტი ქალი და კაცი დასწრებით, მათ შორის მრავალი წარმომადგენელი ლიბერალური და მეტროფიზისა. მიტინგის თავჯდომარედ ყოფილა მკურნალი-ქალი ა. ნ. შამაროვისა, რომელსაც მიტინგის დანაშაულის სიტყვა წარმოუთქვამს. შემდეგ წაუკითხავთ მრავალი დეპუტეტი და აღრესებით, მიღებული რუკების სხვადასხვა ქალაქის და სოფლის ქალებისაგან; სხვათა შორის აღრესებით მიუღათ ქეთისის, ბათუმის და ბაქოს ქალებისაგანაც. ყველა აღრესებულ ხელი უფრო 23,000 ქალს. კომიტეტმა დეპუტეტი და აღრესებით მიღათ აგრეთვე გერმანელ, პოლონელ, ინგლისელ, იტალიელ,

დანიელ, ბულგარელ, შვეიცარიელ, ესპანელ და ესპანელ ქალებისაგან. თავისი მხრივ კომიტეტს 4 მისი გაუზრუნავადრესი გააგის კონფერენციისათვის.

— ფინანსთა მინისტრი, „რუს.“ სიტყვით, აზრად აქვს შეამდგომოს აღწერა სახელმწიფო საქმის წინაშე იმის შესახებ, რომ გადღებულ იქნას საჭირო თანხა ზოგიერთ ქალაქში არსებულ სახარო სასწავლებლების გადსაკეთებლად სამოქალაქო სასწავლებლებად და ამ სასწავლებლებთან სახელმწიფო კლასების დასასარებლად.

უცხოეთი

იტალია. ცნობას სასხლამოვო მოღვაწის, კრისპის, ვრცელი წერილი დაუწერა კრისპს უფროსად დასაბუღლად, გაავსა სამშვიდობო კონფერენციის შესახებ. წინადაც ატარა სრულყოფილი თანხმება იმის, რომ თუდეს რომის ხანა მშვიდობისათვის დასაბუღლად ამ ქვეყნად, მაგრამ კონფერენციას მინც საჭირო არ იყო მასა მიწვევა, რადგან ის არც უფროსად რომელიმე ქვეყნის და არც ვინა და ფულთა ქვეყნის. შედეგ კრისპის ამბობს, რომ სურათს ამ ყმანად იყოთა გაწერისადა ვინა არა ჰქვია, როგორც კრისპის სასხლამო-რომ მაიწვევს ის. კრისპის ერთად აკვირებს ის გარეგნობა, რომ აზიის სასხლამოვობა მამაბატყეს კონფერენციას; იმითი თმა აწავისათვის საშუალო არ არის და ამასთანავე არც იმდენად განსაზღვრული არაა, რომ მათს წარმოეცა, სპარსეთს თურქნი შემოეხონ და მოკლდეს შპა შერი, იგი უბუნლად დაბრუნდ.

კიდევ განვლო რამდენიმე ხანა და გაავიდა სანაღიბრავლის შვილი ბაშან, რომელი იტალიის არდაშირობით, ამან დაიპყრა ბაშილიანი და ასურეთი, მოხარე ქყო ბერძენნი, რომნი და ქართველნი.

გ. ამას შემდეგ, აქროლის ცხოვრება მკავთხრობის მიქქეს დაკენდას და ამბობს, რომ საქართველოში შეიქმნა დაქვესმდრე მკავდრობა, და: შპის მკავთხრობა აქ მეტად დადგინა აზიის და აქუ იყო პირველი მეფე მცხეთას შინა-აზიის, მე აზან ქართველთა შეფასადა. აზის შემდეგ გამეფდა ფრანკა.

რადგან დაქვესმდრე გარდაიქვას შპის ქრისტეს წინადა, ამიტომ აზის გაქვითებას წინადას უნდა ყოფილიყო.

მამსხლამე ნებროთ გმირს აქეთ (ნებროთი სხობობად 2716 ქრისტეს წინად) 323 წლამდე სპარსეთის დროით დრო სცემდა ტავილებს: სამხრეთის მხრივ ასურეთი, ბაილონის მხრივ, ადმონის მხრივ — გრან-თურანეთი და დასავლეთის მხრივ — ბერძენ-რომაელი.

ყველა მღვდენების განმარტება და სიტორია საქართველოს დასაბამის შედგენის ერთს თავს „საქართველოს სიტორიისა“, რომელიც მეტად გამოცემულ მხარედ, და აქ იტინი აღწერილ იმპატორ, რომ მკრთელებისათვის დაკვესაბუენია, ერთად

მოამდგენლებს თაყანია ცოდნითონ-ფერენციის საქმის წინ წაწევა შექმლათ.

კონფერენციის დადასრება კრისპის დეპორ თანგრძობის, მიქქეს-არა ქვერტ სენსორის სიტყვით, რომელიც ამბობს, რომ რაც დღეს შედგომოს ნებოთი მკავთხრო, სხვა შემთხვევა სხვა მსოფლიო გამაღვლება. მაგრამ, კრისპის აზრით, მშვიდობისათვის ადგია ვერ არ მოიწვიებულა, „რუსული“ და დანიისა ვერ არ მიუღწევია. მშვიდობისათვის ადგია ვერ არ მიუღწევია. მშვიდობისათვის ადგია ვერ არ მიუღწევია.

სპარსი. როგორც ვიცით, ქს-გონების მძღანის მისეფისათავე სურბაში, რადეკათა სამინისტრო დაგვს და ქვეყნის მართლ-გამკეთაა ნაქმარად დაგვარდა ეთარკეთისა. მთავრობამ განსწავდა მანერ, რომ საგან დაგვარდა, სურბაში მოეცოა პოლიტიკური დასეპობა. მაგრამ რადეკათის დასმა, რადეკათის დასმა, თავი შეინახა; ეს დანიის დეპორ ამან და მთავრობისა, მაგრამ მინაშენებლად მანც დიდი აქეს სურბაში მანაშრ ცხოვრებაში და, ცხადია, როგორ შემთხვევა ნებას მისცეს, ისევე სხვადასხვა ქვეყნის პატრონობას. უფრო გრად საქმე მოუგადა

ნელ-თურანეთთა ტალღის და ადგილი უქურია დანიარჩენ სამ ტალღათა შორის და ცნობა მისს შესახებ რომელი წყაროდან გაერკველეთუ-სა საქართველოში.

მატილე აღწერა რემორე მოყვნილ ცნობებს შესახებ სპარს-ქართველთა პრძობისა, იქვე შენიშნა: „ეს წერილი არს წიგნისა სპარსთა ცხოვრებისა, არა ყოველი მართალია, არამედ უმრავლესი ტყუელია.“

არ გრტო ამ სპარსთა ცხოვრების, ვისი თხულებია იგი იგი, და რა რა წყაროები და როდის შედგენილი, თუ უთავრესი ტყუელი იყო, რა ფასი ჰქონდა უმრავლესი სპარსთა, — ყოველივე ეს ჩვენს ის დღესამომდე უცნობი იყო, და უცნობი იმიტომ კი არ იყო, რომ სიტორია არასდ ყოფილიყო, არამედ იმიტომ, რომ ჩვენ იმ გმირ-ზოდ შორს ვერ წესულდევით, რომელიც კოლონებსა და ქველებს ხედვებს და სპლონებს და ტანების კი ვერ ამჩვენებს. გმირ-ზოდ გვიღო „როს-ტომინი“ და გვეჩვენებდა შიგ ჩაბედა, რომ ამოგვეჩვენა ის, რაც უნდა ქართველის ცხოვრებისამოგვეჩვენა სპარსთა ყენების შესახებ.

როსტომიანი? დიდი რომ თხუ-ლები. მისი შესწავლა რამოდენადმე აცისკარებებს იმ წყულებს, რომელიც თან ახლავს საქართველოს დასაბამს. იგივე „როსტომიანი“, მგონია, ბევრს სხვა ყენსამც ვეცნის.

მ. ვანაშული (შეგდენი იქნება)

დო. *)

გ. ქართველები სასტიკად გაბრძანდნენ, გმირს და სძლევეს მის.

ეს ლეგენდაც მტკიცებდა იმ: ვინა-არაბიტის წარსურებით. ხეთველები და აღიარდებილი არა ერთ გზის სძლევენი ბაბ-ლონის მპყრობელთ, გარა ბოლოს, დამარცხებულნი, მცხეთას მავრდებთან.

და: ქართველები ხანგადახან დაწინადეს თავისი მაწაწელება, ჩრდადყოფილადგან მოდას; ახალე ტლად — ხანარა, თაგანა ქართველები ამარცხებენ ამ ველურებს და სძლევენ.

ამ გადმოცემას ისტორიული საფუძვლიანი აქვს. ხანართ (სკეთთ) მეფედ ამიარჩიეს მდიდისი, დამარცხეს კომპანია, შემოესიგნენ საქართველო-სა მდიდისი და 18 წლის განმავლობაში (625 წლიდან ქრ. წინად) აიკლეს წინა აზია. *)

ნ. შიგადა გამოვლდნენ სპარსთა მისი დასაბამისათვის. მათ გამოუჩნდათ გმირნი აფრიდიან, ქვეპოს, ფარშტატო, მოთა მღვდანი, ქაისოსარი, ვაჰტანგან, სანაღიბრე და დასამანი. *)

*) სპარსთა ცხოვრებაში „სურიაო, ამბობს „ქართლის ცხოვრება“ (გვ. 4) ამ ხეთველების შესახებ ჩვენ უკვე ვიცით 1887 წლის „ივერიაში“ (№ 123 და სხ.) და ვაჰტანგანობა, რომ ეს ხეთველები ანუ ქვეპოსები ქართველები უნდა იყვნენ. ამ ლეგენდის ვრცელად განვიხილეთ სხვა დროს.

*) Ф. Лешорманъ. Руководство къ древней истории востока до персиде кихъ войны, т. II, гл. 184 — 186.

*) ქართლის ცხოვრება, გვ. 33 — 26.

23), რომ აფრიდიან გმირი ეშუალა ყოველსა ქვეყანას სპარსთასა და რომელთამე ქვეყანათა შეგზანა ერთნაირად, კვლავთ თვისინა, და რომელიმე ქვეყანა მოხარე ქყო. აფრიდიანმა საქართველოში წარმოგზანა არადა. ამ არდამდე შეუტრა ის ციხე-ქალაქები, რომელშიაოცა გამოარე-ბულ იყენენ ხანარნი, და განდევნა იგინი საქართველოდან. ააშენა და რუანდანი — ზღის კარი, არამას შემოარტყა ქეთისის ციხე, რომლის ერთი წვერი მტკვარდის ჩამოსწია. აფრიდიანმა მთელი თვისი საპარსანი-მთელი თვისი სხა შვილის გახურა და ამათგან ერთს — აარდს მისცა სპარსეთი და ქართლი, არამდ ერთსთავს შემდეგ კიდევ ოთხი ერისთავი (ქართველნი) გარდაიქვალა და მამინ ძემამა მოკლეს იარედი. მათა აშლილობით ისარგებლეს ქართველებმა, მოიწყობეს ოსები, გასწვეტიეს სპარსნი და წაართვეს მათ ეგრისი და ქართლი. სპარსთ დარჩათ მხოლოდ ჰერეთი და რანი.

შემდეგ ყაენდ შექმნა ქვეპოს და ამან კვლავ მოხარე ქყო ქართველები. ვარნა ქვეპოსს რომ შეეზენ თურქნი, ქართველნიც განუზენენ მათ. ყენის ძე ფარშტატო დიდის ჯარით შემოვიდა ადარბადაგანს, ვარნა ქართველებმა დაამარცხეს იგი და განდევნეს. *) ქვეპოსმა ახლა შემოგზანდა ქაიხოსარს, მი მისს მის

შოაშისა (ეს მოიკლა თურქეთს). ქაიხოსარმა დაამარცხა ქართველები, და ანგარა ციხე-ქალაქნი, აქ დადგინა ერისთავი, ადარბადაგანს ააგო „სახელი, სალიოცვი სჯულთა მითისა“, და წარვიდა.

ეს ქაიხოსარა ახლა შეგება თურქებს, რომელთაც მას მამა მოუკლეს. ქართველები კვლავ განუდგნენ მის თურქნი დამარცხდნენ და საქართველოშიცენ გამოსწიეს. მათი რიცხვი იყო 28,000 სახლობა. მცხეთის მამასახლისის რჩევით ქართველები და-მეგობრდნენ თურქებს და სხვადასხვა ქალაქში დასახლდნენ. ხოლო უმეტესი ნაწილი თურქებისა გამოარდა სარკინთს (მომღვიმესა და მცხეთის შორის). აქუ თურქნი და ქართველნი ერთმანეთის ნების მყოფელ იყვნენ, მაგრამდომდნენ და მოკლდნენ სპარსებს; ამავე აზრით ქართველები საქართველოში ასახლდნენ სპარსეთიდან, ასურეთიდან, ხანარეთიდან და იერუსალიმიდან გამოკველდნენ. *)

ეს თურქნი (ანუ ბუნთურქნი და ყივანები) ყოველს ხორციელს სკვამდნენ, მკვდრის დამარცხვა არ იკლდნენ და არც ცოლ-მკორბა ჰქონდათ.

განვლო რამდენიმე ხანა და ახალი საქართველოს შემოცნას სპარსეთ-არტავალი, ძე ყენის ვაჰტანგანისა. იგი იყო გოლიათი და სახელიანი. ადარბადაგანს რომ მოაწია, ამხვი

*) უფრო გამოიკვეთნ ნაბუქოდონოსი-არტავან ირუსულმის წარმოქმნის შემდეგ (607 წ. ქრ. წინად).

*) ქართლის ცხოვრება“; გვ. 24.

დაბრუნდეს: მიღანისა და გიორგი... მის განაბრუნებამ ეს დასი მიქსისა...

ზოგაერთ მოწვეთა ჩვენებით, დავით... კეხელი თავის მუშებს, როდესაც ისინი...

მასწავლებელს—სამას წლათ არსტანტ... თა როტკა გაცხავს.

დაბეკერდა

განკება გაცხავს არ-ოლე უიგელე... მისი რისკითიანი

მურალ-ბაზოთმინიზაზ

ანა ერთბაღ და ორჯელ მიმდარა, რომ ერთ პირბუტყეს მეორე, სულ სხვა...

რომის შორის გამართონ. ამ საქმის სისრულეში...

დებეზა

მარზაზ. გუმონ ვარზევის ებარბის კათოლიკეთა მტკვსებში...

ოსპალთი. გავუთბას სიტყვით, გერმანის განსწავლავს მეორე...

სიქის მოსწავლეს შედგე გეხელის დამტკვება...

ამის წინად რამდენიმე ათასი ინდიელი, სახელდობრ 4700 ჩინოუბი...

საქსადა კ. თამარ-თქილაძის. ჩემი მტერ შენიშნის პასუხად...

სასამართლოს მართინა

ანს. დავით აფხელის საქმე. 10 მაისს ტფილისის სასამართლო...

საზღაპრული

ბრალდებულმა განცხადდა, შაბურთი იცავს მას...

საქციონერო საზოგადოება

არტურ კოპელის. ვინაშე განუზრახავთ დააარსონ ისეთივე...

საქციონერო საზოგადოება

არტურ კოპელის. ვინაშე განუზრახავთ დააარსონ ისეთივე...